

[Kelm-Hansen]

værrer på, at biskop Desmond Tutu får ret, når han siger, at det ender med et blodbad, medmindre de mange lande, der i ord har givet udtryk for deres afsky for det sydafrikanske regime, nu virkelig sætter handling bag ordene.

Tutu har tilsyneladende været i stand til at trænge igennem med nogle af sine synspunkter i USA. Voksende grupper i USA opponerer mod den amerikanske støtte til regimet, og der er grund til at glæde sig over den resolution i sikkerhedsrådet, som udenrigsministeren netop omtalte, og hvor USA for første gang stemte for. Men endnu den 13. december sidste år stemte Reagans USA sammen med Thatchers England imod den FN-resolution, som ellers sikrede det hidtil største stemmetal, og som først og fremmest havde sit udgangspunkt i det nordiske handlingsprogram.

I socialdemokratiet finder vi det dybt beskæmmende, at de to lande ene af alle stemte imod dette forslag om at afskaffe apartheid med fredelige midler. Men det er også overordentlig beklageligt, at yderligere 5 medlemmer af Det europæiske Fællesskab afholdt sig fra at stemme.

På den baggrund kan vi glæde os over noget af det, der er sket her i Danmark. Det socialdemokratiske forslag fra 1983 om afvikling af kulimporten fra Sydafrika er nu ved at blive realiseret. Vi har garanti for, at importen vil være stoppet i 1990, og dermed er op imod 90 pct. af vor import fra Sydafrika faktisk faldet væk.

Der blev også for nylig registreret et flertal her i folketinget for socialdemokratiets forslag om at hæve strafferammen for de danskere, der overtræder FNs våbenembargo mod Sydafrika, og senere i dag skal vi behandle industriministerens forslag om at stoppe for danske nyinvesteringer i Sydafrika, et resultat af det beslutningsforslag, vi vedtog sidste år.

Jeg synes også, der er grund til at nævne den voksende interesse for antiapartheidpolitikken, som på udmærket måde illustreres af den aktionsdag, der gennemføres på alle gymnasier i slutningen af denne måned sammen med gymnasieelever i de øvrige nordiske lande, »Operation Dagsværk«, til støtte for unge ofre for apartheidstyret.

Men det bortforklarer ikke, at der stadig ikke er sket et afgørende gennembrud i selve

Sydafrika. Derfor er det helt nødvendigt ikke alene at fortsætte sanktionspolitikken, men også at udvide den. Enten vi kan lide det eller ej, er vi nok nødt til at indrømme, at isolerede danske aktioner, selv om de har symbolsk og dermed også politisk betydning, ikke i sig selv rækker så forfærdelig langt. Ud over det, vi allerede har gjort i Danmark og yderligere kan gøre, er det i Norden, i EF og i FN, hovedindsatsen skal gøres for at få skabt det økonomiske og politiske pres, som til syvende og sidst bør kunne bringe de hvide sydafrikanere til fornuft og dermed hindre, at den uafvendelige løsning bliver et blodbad.

Derfor mener vi i socialdemokratiet, at regeringen må pålægges for det første at leve op til de konkrete forslag, der findes i FN-resolutionen af 13. december 1984, for det andet at tage initiativ til nye nordiske drøftelser for at udvide det nordiske handlingsprogram og opnå fælles fodslag med hensyn til yderligere begrænsninger af handelssamkvemmet med Sydafrika – der er ingen grund til at lægge skjul på, at der er mange af os, der er overordentlig beklemte ved det faktum, at SAS fortsat flyver på Johannesburg – og for det tredje at lægge op til en yderligere stramning af FN-resolutionen på næste generalforsamling. Det sidste indebærer bl.a., at regeringen sammen med de EF-lande, der stemte for resolutionen, må forstærke bestræbelserne på at få de resterende EF-lande med i dette fællesskab. På det helt konkrete plan mener socialdemokratiet, at det bedste, vi kan gøre, er at foretage en væsentlig forøgelse af bistanden til ofrene for apartheidstyret i forbindelse med den særlige bevilling, vi har til støtte for apartheidofrene, ligesom der må kunne ydes tilskud til de frihedsbevægelser, som er godkendt af OAU, Organization of African Unity. Det vil være et budskab, som vil kunne forstås både af de undertrykte sorte afrikanere og af det racistiske styre i Pretoria.

På denne baggrund skal jeg på vegne af socialdemokratiet, SF, det radikale venstre og VS fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget opfordrer regeringen til at udarbejde en ny nordisk handlingsplan sammen med de øvrige nordiske regeringer til afvikling af de handelsmæssige relationer